

Högsta domstolen
Box 2066
103 12 Stockholm

Överklagande av en hovrättsdom – oaktsam våldtäkt

Klagande

Riksåklagaren
Box 5553
114 85 Stockholm

Motpart

DP

Ombud och offentlig försvarare: advokaten AS

Överklagade avgörandet

Svea hovrätts dom den 27 maj 2026 i mål B 453-25

Yrkanden

Jag yrkar att DP ska dömas för oaktsam våldtäkt till fängelse i minst tio månader.

Frågan i målet m.m.

Det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att Högsta domstolen klargör om det är klart klandervärt, och därmed grovt oaktsamt, att under pågående samlag ensidigt utöva strypvåld utan att förvissa sig om den andres (fortsatta) frivilliga deltagande.

Åtalet och tingsrättens dom

DP åtalades för oaktsam våldtäkt enligt följande gärningsbeskrivning.

DP har genomfört vaginalt samlag och annan sexuell handling jämförlig med samlag med målsäganden som inte deltog frivilligt. I samband med detta har han tagit flera stryptag runt målsägandens hals. Det hände den 26 december 2022 på xx i xx kommun.

DP var grovt oaktsam beträffande den omständigheten att målsäganden inte deltog frivilligt.

Tingsrätten fann det utrett att DP genomfört vaginalt samlag med målsäganden och att han tagit flera stryptag runt målsägandens hals i samband med detta. Vidare att samlaget inleddes med frivillighet från målsägandens sida och att frivilligheten bestod fram till dess att DP tog tag om målsägandens hals, men att hon därefter inte längre deltog frivilligt.

Gällande frågan om DP varit grovt oaktsam i förhållande till att målsäganden inte deltog frivilligt uttalar tingsrätten bl.a. följande (domen s. 15 f.).

DP har i sitt förhör varit mån om att framhålla vad syftet med att greppa målsäganden om halsen varit, men också berättat att han och målsäganden inte hade pratat om den typen av sex innan händelsen. Det är också utrett att detta var första gången som DP och målsäganden hade sexuell samvaro med varandra. DP har inte nekat till att ha orsakat skador på målsäganden genom de grepp han tog om hennes hals. Vad DP berättat om att greppet var löst motbevisas enligt tingsrätten av de skador som bevisligen har uppkommit. Dessa omständigheter gör också att tingsrätten anser att det ligger nära till hands att anse att DP måste ha insett risken för att Sekretess A inte längre deltog frivilligt (dvs. en medveten oaktsamhet).

Tingsrätten anser dock, med det beviskrav som gäller i brottmål, att det inte kan anses vara styrkt att DP faktiskt har varit medveten om risken för att frivilligheten upphörde under samlaget. Tingsrätten utgår även i den bedömningen från vad målsäganden berättat om hur hon drog i hans händer för att komma loss, vilket i sig talar för att DP bör ha förstått att det fanns en risk för att hon inte längre deltog frivilligt. Tingsrätten konstaterar samtidigt att målsäganden själv beskrivit sig som kraftlös i situationen. Det är vidare utrett att DP lyssnat till målsäganden när hon sagt till om en paus. Detta, och det efterföljande förloppet där DP sovit kvar och föreslagit att de gemensamt skulle umgås med vänner dagen därpå, talar i någon mån emot att DP faktiskt varit insåg risken för att målsäganden inte frivilligt deltog i hela samlaget.

Att DP inte bemödat sig om att fråga om målsäganden ville delta i fortsatt samlag samtidigt som han tog hårda stryptag om hennes hals är dock allvarligt. I förening med de tydliga tecken som målsäganden visat genom att – om än kraftlöst – försöka dra bort hans händer utgör gärningen enligt tingsrätten ett klart klandervärt agerande som bedöms vara grovt oaktsamt och som därför rymms inom det straffbara området (dvs. omedveten oaktsamhet).

Tingsrätten bedömer därför sammanfattningsvis att DP ska dömas för oaktsam våldtäkt.

Tingsrätten dömde således DP för oaktsam våldtäkt och bestämde påföljden till fängelse i tio månader.

Hovrätten

Såväl DP som åklagaren överklagade tingsrättens dom. DP yrkade att han skulle frikännas eller att påföljden skulle lindras. Åklagaren yrkade att straffet skulle skärpas till fängelse i två år.

Åklagaren gjorde i hovrätten gällande att DP endast genomfört vaginalt samlag med målsäganden och att målsäganden från det att han satte sin hand på hennes hals inte deltog frivilligt samt att DP var omedvetet oaktsam beträffande avsaknaden att frivillighet från målsägandens sida.

Hovrätten, som ogillade åtalet, har i sina domskäl uttalat bl.a. följande.

Hovrätten instämmer i tingsrättens bedömning avseende målsägandens och tilltalads respektive trovärdighet och tillförlitlighet. Hovrätten instämmer även i tingsrättens bedömning avseende vad som är utrett gällande de objektiva omständigheterna, med följande undantag. Det går enligt hovrätten inte att utifrån utredningen säga hur hårda strupgreppen var. DPs uppgift om att han höll mindre hårt i början är inte motbevisad. Målsäganden har berättat att hon drog hårt med naglarna över DPs rygg. Såvitt framkommit lämnade detta inga fysiska spår på DP. Hon har även berättat att hon dragit i DPs händer. Inte heller detta har lämnat några fysiska spår. Det är inte visat att målsäganden på något annat sätt tydligt visat att hon efter att DP tagit strupgrepp på henne inte längre deltog frivilligt.

Vid bedömningen av om ett deltagande är frivilligt eller inte ska det särskilt beaktas om frivillighet har kommit till uttryck genom ord eller handling eller på något annat sätt. Samtycke till nya sexuella handlingar under ett pågående sexuellt umgänge kan i viss utsträckning lämnas successivt och genom svar eller reaktioner på nya initiativ. Inom ramen för ett påbörjat sexuellt umgänge måste det alltså kunna vara tillåtet med nya sexuella handlingar utan annat uttryck för frivillighet än det som ligger i det tidigare sexuella umgänget. Det måste dock finnas gränser för vad som kan godtas beträffande nya sexuella handlingar utan föregående samtycke. Vid bedömningen måste hänsyn tas bl.a. till vad den nya sexuella handlingen avser och till parternas relation, t.ex. hur väl de känner varandra och varandras sexuella beteende. (Se Asp, Brottsbalken 6 kap. 1 §, Lexino 2025-01-01 [JUNO].)

I det aktuella fallet har målsäganden förklarat att samlaget var frivilligt fram till den punkt då DP tog strupgrepp på henne; därefter ville hon inte längre vara med. Under det pågående samlaget har alltså DP ensidigt tagit initiativ till en ny sexuell handling av väsentligen annan karaktär. Med hänsyn till

detta och parternas begränsade kännedom om varandra kan målsägandens tidigare samtycke inte ses som ett uttryck för att hon därefter deltog frivilligt. Inte heller det faktum att målsäganden inte på ett tydligare sätt protesterat kan tolkas på detta sätt. Hon kan inte heller av någon annan anledning anses ha deltagit frivilligt i ett vaginalt samlag som innefattat struptag.

Hovrätten har som sagt inte funnit det styrkt att strupgreppen varit hårda eller att målsäganden tydligt signalerat att hennes deltagande inte var frivilligt. Trots detta delar hovrätten tingsrättens bedömning att DP varit omedvetet oaktsam genom att inte ytterligare kontrollera hur målsäganden, som han inte kände särskilt väl, ställde sig till strupgrepp i samband med samlaget.

Ansvar för oaktsam våldtäkt förutsätter att gärningsmannen har varit grovt oaktsam beträffande den omständigheten att målsäganden inte deltar frivilligt. Omedveten oaktsamhet skulle kunna bedömas som grov om gärningsmannen inte har bemödat sig om att t.ex. kontrollera de närmare förhållandena, trots att det funnits starka skäl att göra detta. Skyldigheten att vidta någon åtgärd ökar ju tydligare tecken det finns hos den andra personen på att deltagandet inte är frivilligt. Straffbestämmelsen avser inte att träffa varje fall där det i efterhand går att säga att det kan ha funnits anledning att vidta ytterligare åtgärder för att komma till insikt. Om gärningsmannen är omedvetet oaktsam förutsätts för ansvar att oaktsamheten framstår som klart klandervärd. (Se prop. 2017/18:177 s. 85.)

DPs agerande att ta strupgrepp och därigenom ta initiativ till en helt ny sexuell handling, utan att förvissa sig om att målsäganden var med på detta, måste anses klandervärd. Det är dock inte visat att målsäganden på något tydligt sätt, och som DP har haft skäl att reagera på, gett uttryck för att hon från denna tidpunkt inte längre deltog frivilligt i samlaget. Samlaget har, såvitt framkommit, pågått under en relativt lång tid och har efter det första strupgreppet fortsatt och inkluderat positionsbyten och en paus. Detta talar i någon mån för att DP har haft skäl för att uppfatta målsäganden som att hon under hela samlaget deltog frivilligt. Agerandet kan, mot den beskrivna bakgrunden, inte anses så klart klandervärd som krävs för straffansvar. Därmed ska DP inte dömas för oaktsam våldtäkt. Tingsrättens dom ska ändras på så sätt att DPs frikänns.

Grunderna för min inställning

Av 6 kap. 1 § första stycket brottsbalken följer att den som, med en person som inte deltar frivilligt, genomför ett vaginalt, analt eller oralt samlag eller en annan sexuell handling som med hänsyn till kränkningens allvar är jämförlig med samlag, döms för *våldtäkt* till fängelse i lägst tre år och högst sex år. Detsamma gäller den som förmår en person som inte deltar frivilligt att företa eller tåla en sådan handling. Vid bedömningen av om ett deltagande är frivilligt

eller inte ska det särskilt beaktas om frivillighet har kommit till uttryck genom ord eller handling eller på annat sätt.

I 6 kap. 1 a § första stycket brottsbalken stadgas att den som begår en gärning som avses i 1 § och är grovt oaktsam beträffande omständigheterna att den andra personen inte deltar frivilligt, döms för *oaktsam våldtäkt* till fängelse i högst fyra år.

Om gärningen med hänsyn till omständigheterna är mindre allvarlig, ska det, enligt andra stycket samma lagrum, inte dömas till ansvar.

Brottet oaktsam våldtäkt infördes i brottsbalken den 1 juli 2022. Av motiven framgår att straffansvar endast är avsett att träffa gärningar som är *påtagligt straffvärda*. Bestämmelsen träffar i första hand *medveten oaktsamhet* men även *mer påtagliga fall av omedveten oaktsamhet* omfattas. I dessa fall krävs för ansvar att det finns något som personen såväl kunde som borde ha gjort för att komma till insikt. Det krävs att oaktsamheten i det enskilda fallet framstår som *klart klandervärd* (prop. 2017/18:177 s. 85).

I förarbetena nämns som exempel att den som vill genomföra samlag med någon annan kan tänka efter, fråga eller kontrollera de närmare förhållandena och då inse att den andre inte deltar frivilligt. Den fråga som bör ställas är om det som gärningspersonen kunde ha gjort också är något som personen borde ha gjort. Om svaret är jakande på båda frågorna har gärningspersonen varit omedvetet oaktsam. De fall som omfattas av grov oaktsamhet är fall då *gärningspersonen verkligen borde ha gjort det som hen kunde ha gjort för att komma till insikt*. Gärningspersonen anses alltså i sådana fall på ett tydligare sätt ha avvikit från vad som kan anses aktsamt (SOU 2016:60 s. 269 f.).

I motiven framhålls också att sexuella relationer är ett område där det generellt sett finns anledning att uppställa höga krav på aktsamhet, vilket gör det lättare att bedöma avvikelser från det aktsamma som grova. Den närmare gränsen för vad som ska anses som grovt oaktsamt måste bestämmas med utgångspunkt i omständigheterna i det enskilda fallet. Detta konstateras ytterst bli en fråga för rättstillämpningen att bedöma (a.a. s. 444).

Bedömningen av om en gärning begåtts av grov oaktsamhet låter sig göras först efter att det konstaterats dels att det varit fråga om ett samlag, eller därmed jämförlig handling, dels att den genomförts med en person som inte deltagit frivilligt. Beträffande frivilligheten framgår av förarbetena att en person som mot sin vilja utsätts för ett sexuellt närmande inte har något ansvar att säga nej eller på annat sätt uttrycka sin motvilja. En person som deltar frivilligt i ett sexuellt umgänge behöver inte heller visa sin vilja därtill (a. prop. s. 31 f.).

Dock följer det av andra meningen i 6 kap. 1 § brottsbalken att det vid bedömningen om ett deltagande är frivilligt eller inte särskilt ska beaktas om

frivillighet har kommit till uttryck genom ord eller handling eller på annat sätt. Utgångspunkten är att den som deltar frivilligt i en sexuell handling ger uttryck för sin vilja att delta på något sätt och att avsaknaden av sådana uttryck normalt får förstås som att deltagandet inte är frivilligt. I undantagsfall kan ett tyst samtycke till sexuell samvaro vara tillräckligt. Vidare konstateras att det kan finnas flera anledningar till att en person som inte vill delta inte säger nej eller på något annat sätt visar sin motvilja till den sexuella handlingen. Personen kan t.ex. vara rädd, sjuk, trött eller påverkad av alkohol eller droger. Att bemöta ett sexuellt övergrepp med passivitet kan vara en försvarsstrategi för att undvika att en situation utvecklas till att bli våldsamt (a. prop. s. 79 f.)

I kommentaren till brottsbalken (Lexino) uttalas att det måste kunna vara tillåtet att införa något som kan betecknas som en *ny sexuell handling* under ett påbörjat sexuellt umgänge utan att annat uttryck för frivilligheten ges än det som ligger i det tidigare sexuella umgänget. Det måste emellertid finnas gränser för vad som kan godtas beträffande nya sexuella handlingar utan föregående samtycke. Detta är ytterst en fråga för rättspraxis. Vid bedömningen bör hänsyn rimligen tas till bl.a. *vad den nya sexuella handlingen avser*. Det är antagligen ofrånkomligt att hänsyn också tas till *parternas relation*, t.ex. hur väl de känner varandra och varandras sexuella beteende. I det sagda ligger naturligtvis en rätt att säga nej till ett initiativ som tas.

Vidare framhålls att det inte finns något hinder mot att någon samtycker till *sexuellt umgänge med våldsinslag* eller inslag av tvång. Ett sådant *samtycke kan behöva lämnas i förtid*. Detta förutsätter dock att den samtyckande hela tiden har möjlighet att återkalla sitt samtycke. En annan sak är att den allmänna bestämmelsen om samtycke som en rättfärdigande omständighet, innebär att det råder begränsningar när det gäller vilket våld, tvång etc. som det är möjligt att samtycka till med verkan att gärningen blir rättsenlig. Det finns emellertid, i fall där våldet används i ett gemensamt syfte att framkalla njutning, skäl att godta något mer av våldsutövning än vad de generella normerna ger uttryck för. (Asp, Brottsbalken 6 kap. 1 §, Lexino 2025-01-01 [JUNO])

Min bedömning

Det är ostridigt att parterna, som inte kände varandra närmare, inledningsvis hade vaginalt samlag där båda deltog frivilligt. Det är också utrett att DP relativt omgående tog flera stryptag runt målsägandens hals som var så pass kraftiga att de, enligt av åklagaren åberopat rättsintyg, lämnade märken på halsen och att målsäganden i det efterföljande skedet inte deltog frivilligt i samlaget. Det står vidare klart att målsäganden överrumplades av stryptagen då detta inte var något som parterna hade pratat om skulle ske. DP hade heller inte frågat målsäganden eller på något annat sätt förvissat sig om att hon ville delta i samlag med denna typ av våldsinslag.

Jag vill inledningsvis peka på att strypvåld inte i sig är någon sexuell handling, vilket hovrätten på flera ställen anger i sina domskäl att det är. Hovrättens dom är i dessa delar således direkt felaktig. Det är vidare så att stryptag till sin natur kan vara förenad med livsfara och kan därför inte, såsom hovrättens domskäl ger uttryck för, anses utgöra ett naturligt inslag i sexuell samvaro, dvs. något som den som deltar frivilligt i samlag bör kunna förvänta sig ska inträffa. Särskilt inte mellan parter som sedan tidigare inte känner varandra. Att under ett pågående samlag överrumplas av strypvåld kan aldrig någonsin vara godtagbart. Tvärtom är sådana till sin natur livsfarliga våldsinslag något som det måste förutsättas att parterna sedan tidigare är överens om och där det måste krävas extra varsamhet och lyhördhet.

Mot denna bakgrund är det min uppfattning att DPs underlåtenhet att förvissa sig om att målsäganden ville delta i samlag m.m. med våldsinslag i form av stryptag måste anses så klandervärd att han ska dömas för oaktsam våldtäkt. Påföljden bör bestämmas till fängelse i minst tio månader.

Prövningstillstånd

Enligt 54 kap. 10 § första stycket 1 rättegångsbalken får prövningstillstånd meddelas om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av Högsta domstolen (prejudikatdispens). För att bevilja prövning enligt denna punkt krävs alltså att ett avgörande av Högsta domstolen blir av generell betydelse för bedömningen av framtida mål som innehåller liknande frågeställningar.

Högsta domstolen har i två rättsfall prövat åtal om oaktsam våldtäkt.

NJA 2019 s. 668 ”Övernattningen I” avsåg en situation där målsäganden var i huvudsak passiv och inte gav några verbala uttryck, konstaterades att den tilltalade varit grovt oaktsam och att det varit fråga om medveten oaktsamhet. I det fallet var det inte fråga om våld av något slag med målsäganden hade innan samlaget uttryckligen sagt att hon inte ville ha sex, vilket de heller inte tidigare haft. Att den tilltalade senare trodde att hon ändrat sig räckte inte. Han bedömdes ha insett risken för att målsäganden inte deltog frivilligt i de sexuella handlingarna. Han bedömdes alltså ha varit medvetet oaktsam i förhållande till att målsäganden inte deltog frivilligt. Högsta domstolen konstaterade vidare att

även omedveten oaktsamhet som innebär att gärnings-mannen inte har misstänkt att målsäganden inte deltog frivilligt, men borde ha gjort det omfattas av det straffrättsliga ansvaret.

I NJA 2022 s. 237, "Övernattningen II", var omständigheterna annorlunda. Parterna hade haft sex med varandra tidigare och visst våld hade förekommit i samband med det. Misstänkt hade tidigare bl.a. tagit stryptag på målsäganden, vilket hon förmedlade att hon inte ville varpå han slutat direkt. Det konstaterades därför att de tidigare kommunicerat med varandra under den sexuella samvaron och att den tilltalade därför inte varit grovt oaktsam i förhållande till att målsäganden inte deltog frivilligt då hon vid det aktuella tillfället förhöll sig passiv när han höll i hennes hår och tryckte ner hennes huvud så att hon utförde oralsex på honom samt att de i samband med det även hade vaginalt samlag. Högsta domstolen framhöll även här att lagstiftningen inte utesluter att straffansvar aktualiseras också i ett fall där gärningsmannen inte misstänkte att den andra personens deltagande var ofrivilligt men borde ha förstått det. Gärningspersonen klandras i så fall för att inte ha skaffat sig kunskap om hur det förhöll sig, trots att detta borde ha gjorts. Vidare konstateras att ansvaret är avsett att omfatta bara de mer allvarliga formerna av omedveten oaktsamhet. Med hänvisning till förarbetena ska det för straffansvar då vara fråga om ett påtagligt straffvärt handlande, där gärningsmannen verkligen borde ha insett risken för att deltagandet var ofrivilligt. Högsta domstolen påtalade att det allmänt sett endast finns ett begränsat utrymme för att bedöma omedveten oaktsamhet som grov. Det måste således röra sig om ett kvalificerat och markant avsteg från det aktsamhetskrav som kan ställas i den föreliggande situationen. Oaktsamheten ska framstå som påfallande klandervärd. Oaktsamheten ska avse just det förhållandet att den andra personen inte deltog frivilligt i den sexuella handlingen. I det enskilda fallet får denna bedömning ta sin utgångspunkt i vad som är utrett om gärningen och omständigheterna kring denna. Av särskild betydelse är vilka tecken som fanns på att den andra personen inte deltog frivilligt och vad gärningspersonen kunde ha uppmärksammat om detta, liksom hur personernas relation och tidigare samvaro har gestaltat sig. Högsta domstolen fann sammanfattningsvis vid prövningen av de faktiska omständigheterna utifrån ovanstående klargöranden att den tilltalade inte agerat grovt oaktsamt. Det förhållandet att målsäganden i hög grad var passiv, tillsammans med den handgriplighet som förekom, bedömdes tala med viss styrka för att den tilltalade borde ha förstått att målsäganden inte deltog frivilligt. Samtidigt fanns det utöver detta inte några andra tecken på att hon då inte var med på de sexuella handlingarna, till skillnad från hur det strax innan gärningen varit när han hållit kring hennes hals. Med beaktande av vad som i övrigt framkommit om deras relation och sexuella samvaro bedömdes det inte finnas något tydligt stöd för att omständigheterna var sådana att den tilltalade borde ha förstått att hon denna gång inte deltog frivilligt. I vart fall kan den oaktsamhet som må ha förelegat inte anses som så påfallande klandervärd att den ska bedömas som grov och föranleda straffrättsligt ansvar.

I NJA 2024 s. 106 har en viss sexuell handling bedömts utgöra våldtäkt med hänsyn till att handlingen till sin karaktär och det sätt som den utfördes på skilt sig tydligt från det övriga sexuella handlande som målsäganden frivilligt deltog i.

Åklagarmyndighetens Utvecklingscentrum (UC) har i yttrande till riksåklagaren om att domen bör överklagas anfört bl.a. att det inte är lätt att utifrån hovrättspraxis få en samlad bild av hur domstolarna dömer när det varit fråga om strypvåld i samband med samlag. Detta kan enligt UC naturligtvis bero på individuella skillnader beträffande de faktiska omständigheterna men praxis är inte enhetlig. I vissa fall har strypvåldet ansetts vara av sådan karaktär att det varit fråga om våld som det saknats möjlighet att samtycka till varför ett samlag till följd av det som utgångspunkt är brottsligt. I andra fall har samtycke till stryptag i och för sig varit möjligt men saknats och gärningen bedömts som oaktsam våldtäkt när uppsåt inte kunnat visas men oaktsamheten varit medveten. I åter andra fall har samma omständigheter bedömts som omedvetet oaktsamma men inte klart klandervärda varför något straffrättsligt ansvar inte kommit i fråga.

UC lyfter i sitt yttrande också den idag alltmer utbredda uppfattningen att våld är en naturlig del av den sexuella samvaron, detta gäller särskilt strypgrepp, men också den ökning av anmälningar av våldtäkter med inslag av våld men där den tilltalade invänder att våldet utövats med samtycke från målsäganden. Dessa fall bedöms idag olika och det ger därför otydliga signaler till samhället. Det skulle enligt UC därför vara av stort värde att Högsta domstolen klargjorde den nedre gränsen för straffbarhet i dessa fall, dvs. när en omedveten oaktsamhet under dessa förhållanden ska bedömas som klart klandervärd.

Jag instämmer i UC:s uppfattning och vill i sammanhanget även framhålla att Regeringen i mars 2024 gav Rättsmedicinalverket i uppdrag att kartlägga och sammanställa befintlig kunskap om strypvåld, inklusive när detta förekommer i ett sexuellt sammanhang. Rättsmedicinalverket slutredovisade uppdraget den 30 september 2025, Dnr X24-90237. (Slutredovisningen är publicerad på Rättsmedicinalverkets hemsida.)

Av redovisningen framgår att en viktig fråga när det gäller strypvåld är om det finns en gräns för när strypvåldet blir livshotande, det vill säga om det går att identifiera en kritisk punkt när våldet måste upphöra för att personen inte ska riskera att avlida. Kartläggningen avsåg därför att undersöka om det i den vetenskapliga litteraturen finns stöd för en sådan kritisk gräns där strypning medför risk för livet. Totalt inkluderades 19 artiklar avseende avlidna och 34 artiklar avseende personer som överlevt. De flesta som studerats var under 40 år och majoriteten var kvinnor. Fynden från de granskade studierna belyser strypningens komplexa och mångfacetterade natur, både när personen samtyckt till handlingen och när samtycke saknas. Från de fall som beskrivs i studierna är det tydligt att strypvåld kan ge allt från inga skador till allvarliga skador och medföra död. Observerbara fynd som yttre skador på halsen är vanliga, men det

förekommer beskrivningar av fall där inga synliga fynd hittas. Förekomsten av dödsfall till följd av strypning utan yttre skador (upp till 16 procent) visar att frånvaro av observerbara fynd inte är en tillförlitlig indikator på hur allvarligt våldet mot halsen varit.

Högsta domstolen har i en dom angående misshandel (dom den 30 december 2025 i mål B 4130-24) uttalat att strypvåld är förenat med stora risker och ofta leder till skador, ibland av allvarligt slag. Vidare att andnöd till följd av strypvåld utgör ett sådant kroppsligt obehag som medför att gärningen är att bedöma som misshandel.

Jag kan lika med UC konstatera att strypvåld blivit ett allt vanligare inslag i framförallt unga personers sexuella samvaro. Det är därför av vikt att Högsta domstolen klargör om underlåtenhet att förvissa sig om ett frivilligt deltagande i samlag m.m. med den typen av våldsinslag i sig är så klandervärt att det ska dömas för oaktsam våldtäkt även vid omedveten oaktsamhet. De ovan redovisade rättsfallen ger enligt min uppfattning inte tillräcklig vägledning beträffande denna fråga, vilket också den efterföljande spretande hovrättspraxisen ger stöd för. I det fall ("Övernattningen II) där strypvåld förekommit avbröts också handlandet omedelbart när målsäganden klargjorde att hon inte ville delta i detta. Som jag angett ovan är strypvåld heller inte någon sexuell handling varför Högsta domstolens uttalanden i NJA 2024 s. 106 inte heller kan anses vägledande i ett fall som detta.

Förevarande mål innefattar inte några komplicerade bevisfrågor och är därför i sig lämpligt för en prövning i Högsta domstolen.

Det är enligt min uppfattning av vikt för ledning av rättstillämpningen att Högsta domstolen prövar mitt överklagande.

Bevisning m.m.

Jag åberopar preliminärt samma bevisning som åklagaren åberopade i hovrätten.

Jag ber att få återkomma med bevisuppgift och med mina synpunkter på målets fortsatta handläggning för det fall prövningstillstånd meddelas.

Katarina Johansson Welin

My Hedström

Kopia till:

Utvecklingscentrum

Södra åklagarkammaren i Stockholm (AM-178882-22)

Kammaråklagaren Kajsa Frisk